

De vermogensrechtelijke positie van ongehuwd samenwonenden enerzijds en hun kinderen anderzijds

Citation for published version (APA):

de Groot, G. R. (1982). De vermogensrechtelijke positie van ongehuwd samenwonenden enerzijds en hun kinderen anderzijds: Enige prealabele stellingen. In *UNKNOWN_HOST* (pp. 55-59). Ministerie van Justitie / WODC.

Document status and date:

Published: 01/01/1982

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

DE VERMOGENSRECHTELIJKE POSITIE VAN ONGEHUWD SAMENWONEN-
DEN ENERZIJD EN HUN KINDEREN ANDERZIJD

I. Inleiding

Enige prealabele stellingen

1. Partners zijn in beginsel vrij bij de beslissing, hoe zij hun relatie juridisch gestalte willen geven.
2. Het onder 1 vermelde beginsel leidt in tenminste drie groepen gevallen tot spanningen:
 - a. indien de juridische vorm, die de partners kiezen, zeer nadelig is voor de maatschappij (overheid);
 - b. indien de juridische vorm, die de partners kiezen, nadelig is voor één der partners, terwijl die partner gezien het "overwicht" van de andere partner bescherming verdient;
 - c. indien de juridische vorm, die de partners kiezen, de te beschermen belangen van derden ernstig schaadt.
3. Op de onder 2 gesignaleerde spanningen kan de wetgever op tenminste twee manieren reageren:
 - a. hij kan bepaalde afspraken verbieden, althans rechtsgevolgen aan bepaalde afspraken onthouden;
 - b. hij kan bepalen dat, ongeacht de afspraken die de partners hebben gemaakt, bepaalde rechtsgevolgen intreden.
4. De belangen van uit een relatie voortgekomen kinderen verdienen grote aandacht. Kinderen mogen in beginsel geen groot nadeel ondervinden van de wijze, waarop de ouders hun onderlinge relatie hebben geregeld.
5. De belangen vanuit een relatie voortgekomen kinderen kunnen onvoldoende worden beschermd door het verbieden of gebieden van bepaalde afspraken tussen de ouders.
Het is noodzakelijk om in het belang van de uit een relatie voortgekomen kinderen regels te maken, die ongeacht de juridische vorm van de relatie der ouders gelden.

6. Het onder 5 gestelde impliceert, dat verschillen in rechtspositie tussen een wettig kind en een buiten echt geboren kind zoveel mogelijk dienen te verdwijnen, althans voorzover de ouders met elkaar samenleven.
Ten aanzien van buiten echt geboren kinderen mag in dat verband geen verschil worden gemaakt tussen door de verwekker erkende en door de verwerker niet erkende kinderen.

II. Vermogensrechtelijke aspecten, die verband houden met uit een concubinaat voortgekomen kinderen

Draagplicht ten aanzien van de kosten van verzorging en opvoeding van de kinderen

1. Er hoeft geen regeling te komen, die bepaalt welke ouder welk gedeelte van de kosten van verzorging en opvoeding van uit een relatie voortgekomen kinderen moet dragen.
Het is voor de kinderen voldoende, dat door de artt. 394, 405 en 406 boek 1 BW vaststaat, dat zowel de vrouw, die hen heeft gebaard, als de man, die hen heeft verwekt, verplicht zijn de kosten van hun verzorging en opvoeding (respectievelijk hun levensonderhoud) te betalen. Het is voor de kinderen niet relevant hoe hun ouders de draagplicht met betrekking tot de door hen te betalen kosten regelen.
2. Een regeling, die bepaalt welke ouder welk gedeelte van de kosten van verzorging en opvoeding van uit een relatie voortgekomen kinderen moet dragen. Dit in strijd zijn met art. 84 lid 1 en 3 boek 1 BW, welke de bepaling van de draagplicht van de kosten van opvoeding en verzorging van (wettige) kinderen aan de ouders overlaat.
3. Het verdient aanbeveling uitdrukkelijk te bepalen, dat een tussen ongehuwde ouders met betrekking tot de draagplicht gesloten overeenkomst op grond van veranderinge omstandigheden kan worden gewijzigd (vgl. art. 84 lid 5 boek 1 BW en art. 6.5.3.11 NBW).
4. Het is ter verzekering van het recht van de ene ouder op een bijdrage van de andere ouder in de kosten van verzorging en opvoeding van hun kinderen, in beginsel voldoende, dat de ouder die het gezag over de kinderen uitoefent de andere ouder conform art. 406 lid 1 boek 1 BW tot een bijdrage in de kosten kan laten veroordelen.
Wel verdient het aanbeveling om de vijfjarige verjaringstermijn van art. 405 lid 2 boek 1 BW te laten

vervallen, althans in die gevallen waarvan de moeder en de verwekker met elkaar samenleven of samen hebben geleefd. Dit is met name van belang in gevallen, waarin een concubinaat meer dan vijf jaar na de geboorte van een kind wordt verbroken.

5. De regeling, dat de verwekker van een door hem niet erkend kind slechts de kosten van levensonderhoud hoeft te betalen van zijn meerderjarig kind, indien dit door geestelijke of lichamelijke gebreken buiten staat is zichzelf te onderhouden (art. 394 lid 2 Boek 1 BW), terwijl de vader van een door hem erkend kind, de kosten van levensonderhoud moet betalen in alle gevallen van behoefte van zijn meerderjarig kind. (art. 392 Boek 1 BW) verdient heroverweging.

Alimentatievordering van de ouders op hun kinderen

1. Ouderlijk vruchtgenot
De regeling van het ouderlijk vruchtgenot (art. 251 boek 1 BW) moet worden heroverwogen. Men dient na te gaan, hoe de regeling, dat (beide) ouders verplicht zijn de kosten voor verzorging en studie van hun kinderen te betalen, zich moet verhouden ten opzichte van de regeling, dat slechts ouders, die gezag over hun kinderen uitoefenen of van dit gezag zijn ontheven, het vruchtgenot van het vermogen van hun kinderen hebben.
2. De regeling, dat de verwekker van een kind in geval van behoefte geen alimentatievordering tegen zijn door hem niet erkende kind heeft, hoeft niet te worden herzien. Eerder dient te worden overwogen, of de alimentatie-aanspraken van ouders die in familie-rechtelijke betrekkingen tot hun kinderen staan niet moeten vervallen.

Beheer van het vermogen van de minderjarige

1. De wettelijke bepalingen over het beheer van het vermogen van een buitenechtelijke minderjarige hoeft niet te worden herzien in het belang van de minderjarige. Voor de minderjarige is het in beginsel onverschillig, wie zijn vermogen beheert (en wie hem in rechte vertegenwoordigt). Hij heeft er slechts belang bij, dat dit goed gebeurt.

Erfrechtelijke positie

1. Kinderen dienen -ongeacht de juridische vorm van de relatie van hun ouders- gelijke erfrechtelijke aanspraken op de nalatenschap van beide ouders te hebben. Dit wordt ook in wetsontwerp 16585 nog onvoldoende gerealiseerd. Het niet door de verwekker erkende onwettige kind, dient -tenminste wanneer deze verwekker met de moeder heeft samengeleefd- dezelfde erfrechtelijke aanspraken jegens de verwekker (en diens familieleden te hebben) als wanneer het een wettig kind van zijn verwekker ware geweest.
2. Het niet door de verwekker erkende onwettige kind, dient -tenminste wanneer deze verwekker met de moeder heeft samengeleefd- successierechtelijk precies zo te worden behandeld, als wanneer het een wettig kind van zijn verwekker ware geweest.
3. Een kind dient -ongeacht de juridische vorm van de relatie tussen zijn ouders- gelijke aanspraken op een wezenpensioen te hebben.

Wettelijke aansprakelijkheid

1. De aansprakelijkheidsregeling van art. 1403 lid 2 BW (art. 6.3.2.1 NBW) hoeft niet dusdanig te worden gewijzigd, dat ook een ouder, die niet de ouderlijke macht of voogdij uitoefent voor door zijn kinderen gepleegde onrechtmatige daden aansprakelijk is, daar de bedoelde aansprakelijkheid berust op het vermoeden dat de ouderlijke macht of voogdij op ondeugdelijke of inefficiënte wijze is uitgeoefend, althans op de gedachte dat degene die met de ouderlijke macht of voogdij is bekleed het risico voor het onrechtmatig gedrag van "zijn" kinderen moet dragen.
2. Aan een buiten echt geboren kind dient, tenminste wanneer zijn verwekker en de moeder samenleefden, de schadevergoedingsaktie van 1406 BW (art. 6.1.9.12 NBW) toe te komen, indien zijn verwekker door een onrechtmatige daad komt te overlijden. Art. 6.1.9.12 lid 1 sub d NBW geeft het niet door de verwekker erkende kind nog onvoldoende rechten (vergelijk art. 6.1.9.12 lid 1 sub a en b).

Slotstelling

1. Vele van de hierboven impliciet of expliciet aangegeven knelpunten kunnen worden opgelost, indien de wet dusdanig zou worden gewijzigd, dat tussen een kind en zijn niet-erkennende verwekker tenminste dan

familie rechtelijke betrekkingen bestaan, wanneer de
verwekker met de moeder samenleeft of heeft samen-
leefd.